

Projecte lingüístic

Escola Roc Blanc

Viladecavalls

Actualitzat (Curs 2018/ 19)

Índex

---

1. Introducció	3
2. Context Sociolingüístic	3
2.1. Alumnat	3
2.2. Entorn	3
3. La llengua catalana, llengua vehicular i d'aprenentatge	4
4. L'aprenentatge/ ensenyament de la llengua:	
català, castellà i anglès	5
4.1. Llengua oral	5
4.2. Llengua escrita	6
4.3. La llengua en les diverses àrees	6
4.4. Continuïtat i coherència entre cicles	7
4.5. Acollida	7
4.6. Atenció a la diversitat lingüística	8
4.7. Plurilingüisme al centre educatiu	8
4.8. Tractament de les llengües en les diferents festes	8
4.9. Avaluació del coneixement de la llengua	8
4.10. Materials didàctics	9
5. Organització i gestió	10
5.1. Organització dels usos lingüístics	10
5.5. Organització de la programació curricular	11

1. Introducció

El PROJECTE LINGÜÍSTIC DEL CENTRE és l'instrument que permet assolir els objectius generals referents a la competència lingüística que defineix la normativa vigent.

És un document de referència per la vida del centre que recull la realitat sociolingüística de l'entorn, i que, per tant, necessita ser actualitzat contínuament per adaptar-se a les noves necessitats de l'escola, als canvis de composició, i a la legislació vigent.

El PLC és un document viu i àgil que recull el conjunt de decisions organitzatives, pedagògiques i metodològiques referent a l'ús i al tractament de les llengües. També recull els criteris de contractació de serveis i activitats.

La seva actualització ha de reflectir el plantejament lingüístic de la llengua catalana, castellana, llengües estrangeres i d'altres llengües complementàries, per tal d'aconseguir que tot l'alumnat assoleixi una sòlida competència comunicativa i lingüística.

2. Context sociolingüístic

2.1. Alumnat

Pel que fa a la composició sociolingüística de l'alumnat i de les seves famílies podem dir que si bé tots entenen el català no tots l'utilitzen de forma habitual en les seves relacions. El 90% de l'alumnat és castellanoparlant i, per tant, utilitza aquesta llengua en les relacions amb els iguals i amb les seves famílies, això implica que es coneix el català però que s'usa més el castellà. Hi ha un percentatge molt baix d'alumnes amb el català com a llengua materna i un petit percentatge, poc significatiu, que coneix i fa ús d'altres llengües: francès i àrab.

El predomini del castellà en les relacions socials és evident: l'alumnat catalanoparlant canvia al castellà quan algú del grup és de parla castellana.

2.2. Entorn

L'Escola Roc Blanc es troba a Viladecavalls, a la Comarca del Vallès Occidental. El municipi té una població de 7.000 habitants aproximadament i una superfície de més de 20 Km².

L'escola es troba concretament al barri de Can Trias, que està situat al costat de la ciutat de Terrassa.

Durant els últims anys, han anat naixent diverses entitats i associacions dedicades a activitats diverses: grups de teatre, clubs d'esport, l'esplai, els casals d'avis i les associacions de pares que fan de Viladecavalls un municipi actiu amb un ventall ampli d'activitats.

La llengua present i dominant en l'entorn és el castellà. Al barri no hi ha l'hàbit d'utilitzar la llengua catalana en les relacions entre el veïnat ni als comerços, on la retolació d'aquests acostuma a ser en castellà. En l'entorn proper a l'escola no hi ha infraestructures que ajudin a fomentar l'ús de la llengua, com ara una biblioteca, escoles d'idiomes,...

3. La llengua catalana, llengua vehicular i d'aprenentatge

Atesa la diagnosi que posa de manifest que el castellà és la llengua predominant del barri, el nostre projecte lingüístic pretén compensar aquest desequilibri amb l'únic objectiu d'aconseguir ciutadans bilingües, amb un bon domini de les dues llengües oficials de Catalunya.

Es té en compte la realitat sociolingüística de l'alumnat en general i de manera individual i les característiques pròpies del centre. Hi ha continuïtat i coherència metodològica entre el que es fa en català i el que es fa en castellà: es té clar que l'objectiu final és que l'alumnat tingui el mateix nivell de llengua catalana que de llengua castellana i s'intenta aconseguir.

Els mestres de l'escola, amb l'alumnat, usen la llengua catalana en pràcticament totes les situacions, tant dins com fora de l'aula. Per tant, podem dir que el català és la llengua vehicular i d'aprenentatge utilitzada en totes les activitats internes i externes de la comunitat educativa: les activitats orals i escrites, les exposicions del professorat, el material didàctic, els llibres de text i les activitats d'ensenyament- aprenentatge i d'avaluació són en llengua catalana excepte en l'àrea de castellà i anglès.

Així mateix, les reunions, els informes, les comunicacions entre el centre i l'entorn són també en llengua catalana, arbitrants mesures de traducció en els períodes d'acollida de les famílies novingudes, tal i com es recull al Pla d'Acollida del Centre.

Tot el claustre utilitza el català com a llengua de relació, tant en situacions d'ús formal com informal. Algun cop, en situacions més informals s'utilitza el castellà quan és la llengua amb la que s'ha establert la relació inicial entre dues persones.

L'ús del català no es limita a la relació a l'aula, el professorat s'adreça en català a l'alumnat en qualsevol situació. Entre l'alumnat, la llengua d'ús majoritari en les hores d'esbarjo i en la relació amb els iguals acostuma a ser el castellà.

El centre és conscient de la necessitat d'usar el català en la comunicació quotidiana i n'impulsa actuacions d'ús entre l'alumnat, de les quals no s'ha fet cap tipus d'avaluació ni seguiment. Els mestres dinamitzen l'ús del català en les relacions formals i en les informals.

4. L'aprenentatge/ ensenyament de la llengua (català, castellà i anglès)

En la distribució horària de les diferents àrees s'afavoreix la de Llengua Catalana, en nombre d'hores. En aquest sentit, les estructures lingüístiques comunes, tal com marca la normativa, es fan en Llengua Catalana. Es manté una coordinació per treballar aquestes estructures comuns entre el català i el castellà. Per fer-ho s'estableixen trobades periòdiques entre el professorat de castellà i català per tal d'evitar la repetició de continguts comuns.

La comunicació a l'etapa d'infantil és en llengua catalana però es respecta la comunicació en llengua castellana, es prioritza el desenvolupament correcte d'estructures lingüístiques i la coherència discursiva, independentment de la llengua.

La llengua anglesa s'introdueix a P4 des del curs 2006-2007, any en que va ser aprovat el projecte d'innovació pel Departament d'Educació.

4.1. Llengua oral

A l'escola donem molta importància a l'expressió oral. Es treballa la llengua oral en tots els cicles, es plantegen activitats en què l'alumnat ha de participa-hi activament i es treballen les diferents modalitats de textos orals (entrevista, conversa, dramatització, argumentació,...) bàsicament a les àrees de llengua, on es valoren les competències assolides en aquest àmbit.

A la resta d'àrees també es treballa l'expressió oral. En les programacions de cadascun dels nivells es recullen les activitats concretes: la rotllana a EI i CI, el teatre a CS, l'exposició de projectes o treballs d'aula a CM, lectures en veu alta, memorització de rodolins, embarbussaments, poesies, jocs orals, etc.

En les programacions didàctiques es dissenyen situacions d'aprenentatge global per adquirir la competència comunicativa, donant importància al diàleg, a la conversa, al treball en equip,... i plantejant metodologies organitzatives per treballar els continguts escolars de manera transversal com ara: treball per ambients, grups reduïts, treball per projectes, investigacions... en tots els cicles de l'escola.

El progrés en la competència comunicativa oral de l'alumnat s'aconsegueix mitjançant la interacció de tota la comunitat educativa. El docent ha de procurar ser un model lingüístic de qualitat, tenint cura de la seva pronúncia, d'usar correctament la llengua i de mantenir una actitud positiva.

4.2. Llengua escrita

El professorat va prenent consciència que la llengua escrita s'ha de treballar des de totes les àrees, i que per tant és responsabilitat de tot el Claustre, entenent d'aquesta manera l'ensenyament de la lectura i l'escriptura de forma globalitzada, i no com a responsabilitat única dels mestres de Llengua. Les activitats que es proposen per treballar la lectura i l'escriptura estan relacionades amb els temes que es treballen i tenen uns objectius clars. L'aprenentatge de la lectura i l'escriptura s'inicia a EI, respectant els ritmes individuals de maduració. Per tal que s'estableixin uns criteris comuns i una bona continuïtat, a CI s'han establert unes sessions de coordinació/intercicle, on es comparteixen materials, activitats i metodologies.

4.3. La llengua en les diverses àrees

El professorat de totes les àrees del currículum es responsabilitza de l'aprenentatge de la llengua amb la finalitat que els alumnes assoleixin un nivell adequat d'expressió i comprensió. L'equip docent aplica metodologies a l'aula que estimulen l'expressió i la comprensió oral i escrita.

La llengua i la comunicació tenen una funció social, motiu pel qual s'ha de treballar de forma transversal des de totes les àrees, i això implica una bona coordinació docent.

4.4. Continuitat i coherència entre cicles i nivells

L'escola disposa de documents que concreten aspectes metodològics i organitzatius pel que fa a l'ensenyament de la llengua. L'equip docent revisa conjuntament les programacions i els criteris d'avaluació, i consensua els principis metodològics que han d'orientar l'ensenyament tenint en compte el que marca el currículum.

4.5. Acollida d'alumnat nouvingut i ensenyament inicial de la llengua vehicular

En l'actualitat, el nombre d'alumnat d'incorporació tardana que s'acull al centre és molt poc significatiu. Tot i així, el centre ha planificat estratègies didàctiques i mesures organitzatives que s'inclouen al Pla d'Acollida. Aquest document es va actualitzar el curs 17-18. Té com a finalitat facilitar la integració de l'alumnat i aconseguir que aquest pugui seguir amb normalitat el currículum i adquirir l'autonomia personal dins l'àmbit escolar i social.

Es preveu l'atenció de l'alumnat nouvingut des de la responsabilitat del tutor o tutora de l'aula, que serà l'encarregat/da d'aplicar les metodologies per impulsar l'aprenentatge inicial de la llengua i d'instruir de forma comprensible el procés d'ensenyament i aprenentatge a la resta de les àrees. L'atenció a aquest alumnat, sovint requerirà la intervenció dels mestres de reforç o d'educació especial en el període inicial, per ajudar a l'alumne en el procés de socialització i per donar eines i estratègies en l'aprenentatge de la nova llengua i la seva adaptació a l'entorn.

El professorat disposa d'informació sobre les diverses llengües familiars presents a l'aula per fer-ne ús, valorar-les i tenir-les en compte. Al Pla d'acollida es preveu l'acollida personalitzada de l'alumnat nouvingut i l'establiment de vincles afectius basats en el reconeixement i valoració de la llengua d'origen. També es té en compte la interdependència lingüística i l'assoliment de les competències comunes per millorar l'aprenentatge.

L'alumnat nouvingut rep una atenció intensiva en llengua catalana, per ser la llengua vehicular del centre, un cop arriba a l'escola i se li respecten les hores assignades en l'horari de llengua castellana i de llengua anglesa perquè també les vagi adquirint.

4.6. Atenció de la diversitat lingüística

El centre valora el bagatge lingüístic de l'alumnat i, de vegades, l'alumnat que té com a llengua familiar una llengua diferent al català o al castellà esdevé protagonista en una activitat de desenvolupament del currículum. Es treballa aquesta diversitat lingüística present a les aules i a l'entorn i s'incorpora progressivament a les programacions.

El tractament de les llengües es fa respectant la diversitat d'alumnat de l'escola. En el Pla d'Atenció a la Diversitat queda recollides les actuacions que es duen a terme.

4.7. Plurilingüisme al centre educatiu

El centre fomenta actituds de respecte vers la diversitat lingüística i l'aprofita per afavorir l'autoestima dels alumnes i per enriquir el currículum i les activitats ordinàries del centre. Es viu un clima favorable al plurilingüisme i a la diversitat cultural.

L'escola vetlla perquè a la biblioteca hi hagi una quantitat adequada de llibres en les tres llengües i que aquests puguin ser triats lliurement com llibres en préstec.

4.8. Tractament de les llengües en les diferents festes.

A nivell de centre es potencia el coneixement de la cultura mitjançant la preparació i celebració de les nostres festes: Nadal (Cantata de Nades en les tres llengües), i Sant Jordi (Obra de teatre, concurs literari en les dues llengües oficials.)

4.9. Avaluació del coneixement de la llengua.

Els diferents equips docents estableixen criteris sobre els elements que s'han de tenir en compte per valorar els aprenentatges i l'ús de la llengua, però no són criteris d'aplicació general en tot el centre. Aquests criteris s'estableixen a cada nivell i s'actualitzen cada curs, seguint les noves orientacions curriculars i els perfils de l'alumnat.

S'avaluen els processos d'aprenentatge i les competències relacionades amb la dimensió comunicativa i amb la dimensió literària. A l'escola optem per una diversitat d'instruments d'avaluació: heteroavaluació, coavaluació, autoavaluació...

Els resultats de l'avaluació són un element important a l'hora de decidir l'organització del currículum i l'atenció personalitzada de l'alumnat.

4.10. Materials didàctics

El centre quan a d'escollir els materials didàctics per a l'aprenentatge-ensenyament de la llengua aplica uns criteris consensuats a cada cicle.

Quant a l'adaptació i/o creació de materials per atendre a la diversitat de necessitats d'aprenentatge i d'altres materials complementaris per als processos d'aprenentatge (diccionaris, textos reals, recursos audiovisuals,...) són els docents de cada nivell qui determinen quins materials es consideren necessaris i adequats.

El centre disposa d'una comissió TAC que, entre les seves funcions té la d'optimitzar i facilitar recursos audiovisuals per a l'aprenentatge de les llengües.

5. Organització i gestió

5.1. Organització dels usos lingüístics

Llengua del centre

Es fa servir el català en tots els àmbits de l'escola, usant-lo com a llengua vehicular i d'aprenentatge i en les activitats internes i externes de la comunitat educativa: activitats orals i escrites de l'alumnat i del professorat, exposicions del professorat, material didàctic, activitats d'aprenentatge i avaluació, i comunicacions amb les famílies (exceptuant-ne els casos en els que els usuaris ho demanin amb castellà que es facilita un format bilingüe).

Ús no sexista del llenguatge

En general, a tots els documents del centre es tenen en compte els criteris d'utilització d'un llenguatge no sexista ni androcèntric. A les aules es procura usar un llenguatge inclusiu, és a dir, no utilitzar el masculí com a genèric.

Comunicació externa

L'escola empra el català en les seves actuacions internes (actes, comunicats, informes,...) i en la relació amb les entitats públiques de Catalunya i amb les empreses que contracta.

També utilitza la llengua catalana en les comunicacions i en les notificacions adreçades a persones físiques o jurídiques residents en l'àmbit lingüístic català, sense perjudici del dret dels ciutadans i ciutadanes a rebre-les en format bilingüe català/castellà, si ho demanen. Tanmateix, quan sigui possible amb els mitjans de què disposi el centre, s'arbitraran mesures de traducció català/ llengua d'origen per al període d'acollida de les famílies procedents d'altres països.

El centre té una pàgina web que li permet la comunicació amb tota la comunitat educativa, és un recurs compartit i usat per aquesta. S'hi pot trobar molta de la informació que necessita l'alumnat i les seves famílies. La web és en llengua catalana, tot i que poden haver-hi escrits i enllaços amb altres llengües si corresponen a activitats fetes en altres llengües curriculars.

Llengua de relació amb famílies

El centre ha acordat que tots els professionals s'adreçaran, en principi, en català a les famílies de tot l'alumnat. Tot i així el Claustre vetllarà perquè cap família que quedi exclosa de les activitats del centre per raons de llengua, però tampoc ha de comportar una renúncia a l'ús de la llengua catalana, una oportunitat per a la seva integració i per a la normalització i extensió del seu ús.

Educació no formal

Els professionals dels serveis d'educació no formal del centre (servei d'acollida matinal, menjador escolar, activitat extraescolars, etc), formen part de la comunitat educativa, i, per tant, respectant el projecte educatiu de l'escola, han de fer servir el català com a llengua vehicular en qualsevol situació.

Al centre educatiu s'ha acordat vetllar perquè en la contractació d'activitats extraescolars (cases de colònies, transport, excursions, etc) els professionals usin el català quan es dirigeixin als alumnes.

Llengua i entorn

El centre treballa ocasionalment en xarxa amb altres centres, altres administracions públiques o entitats de l'entorn i es treballen els usos lingüístics favorables a la llengua catalana, la interculturalitat i la cohesió social, però no se'n fa un seguiment.

5.2. Organització de la programació curricular

Pla de lectura de centre

El centre està elaborant el Pla de Lectura (PLEC), on queden recollides les diferents activitats d'impuls a la lectura, l'organització de les franges del llegim en les diferents llengües i el funcionament de la biblioteca de centre i de la biblioteca d'aula.